

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistola Pastoralis Illustrissimi Ac Reverendissimi Domini D. Humberti Guilielmi A Præcipiano, Archiepiscopi Mechliniensis

Precipiano, Humbert Guillaume de

Lovanii, [1692]

Caput VI. De Catechismo

urn:nbn:de:hbz:466:1-39186

lentur, hos effingant, hos audiendos, hos æmulandos, hos effingendos institutioni ac curæ suæ commissis, tamquam optimos vitæ duces proponant.

Post Virginem in Sanctos quoque, eorum Reliquias atque Imagines priscam pietatem in se, & in suis alant, foveant, augeant, Deumque ac Jesum Christum Filium ejus in iis præcipuè suspici moneant: si tamen hoc monendum est, nisi qui adsint primis fidei elementis imbuendi. Quanta per eorum patrocinium in nos deriventur beneficia, si religiosè invocemus, si puriter colamus, sedulò exponant: Seu pestis, seu fames, seu bella ingruant, quibus tanto jam tempore propter deficientem in nobis Christi spiritum, & quotidiana populi flagitia premimur, doceant Advocatos nobis non posse alios esse meliores apud Christum ad placandam Dei iram, justamque vindictam à cervicibus nostris arcendam: quippè qui vel Sanguinem suum pro ejus gloria fuderint, aut lento martyrio inter assidua virtutum omnium exercitia vitam exhauerint. Ita crescet in Cælites pietas, & suscitabitur in pluribus æmulandi ardor, & ardua pro Dei nomine & agendi & patiendi cupiditas exsurget.

Neque id à nobis adeò sollicitè præscribi mirum videri debet. Urgent nos causæ minimè leves. Quotquot enim hisce ultimis præsertim sæculis natæ sunt Hæreses, Virginis Matris, Sanctorumque cultum, venerationem Imaginum, ac Reliquiarum cœperunt primò obliquè carpere, dein admordere apertiùs, postremò convellere, evertere, pessumdare, ac simul totam Ecclesiæ faciem innovare, deturpare, conspurcare, & totum Religionis jugum excutere. Nolumus quidem de Mariani cultùs, aut invocationis Sanctorum obtrectatoribus, aut, si ita vultis, reformatoribus hodiernis tam malè ominari. Hæc tamen omnia initia sunt dolorum.

C A P U T V I.

De Catechismo

Observari pariter religiosè cupimus Decretum Synodi † Mechliniensis II. cui similia sanxit S. Carolus in * Concilio Mediolanensi I. videlicet ut Parochi singulis Dominicis & aliis Festis Diebus, singuli in suis Parochiis

initia

† Tit. II. cap. 6.

* Tit. 4.

initia fidei rudioribus tradant; ne in eos recidat lamentantis Prophetæ improperium: † *Parvuli petierunt panem, nec erat qui eis frangeret.* Si per se idipfos facere graviore curæ non patiantur, aut secus consuetudo ferat nonnullis in locis, ubi delecti ex Religiosis Familiis Viri non sine laude & teneræ ætatis, ac rudium hominum in Doctrina Christiana progressu id munus exercent, ne ponant iis obicem ullum, sed coadjutores suos in vinea Domini excolenda humaniter atque officiosè habeant: sin solatium istud aut non habuerint hæctenus, aut obtinere non possint, idoneos sibi Viros substituunt, qui teneras illas plantas solido doctrinæ Christianæ ac pietatis succo imbuant.

Catechismum autem non adhibeant alium, quam qui in Diœcesi nostra jam olim probatus est. Nihil hic novi invehant. Novos Catechismos, novas docendi formulas, praxes novas suspectas habeant. Experientia docet plerumque malè cedere res hujusmodi tentantibus, ut non ita pridem malè cessit, famosa quædam Septem Puncta in hanc Diœcesim ad rudium instructionem invehere conatis. Roma vix intellexit, & opposuit se, tantumque Censurâ suâ effecit, ut inconsulti conatûs puduerit Auctores.

Diebus Dominicis aut Festis solemnioribus, quando de more verba faciunt pro corona ad majores natu, meminerint & observent quæ eodem loco S. Carolus monet, * *ut oves sibi commissas salutaribus verbis pro earum sensu & intelligentiâ pascant. Ne tamen ostentanda doctrinæ & eloquentiæ causa difficiles atque inanes quæstiones, fucumque orationis & pigmenta conquirant, undè sui ipsius potius, quam Jesu Christi Prædicatores esse videantur: sed præcipue in Evangelii, Symboli, Orationis Dominicæ, Angelicæ Salutationis, decem Præceptorum, Sacramentorum Ecclesiæ, & Sacrorum rituum dilucida explicatione versentur.*

Quid opus illic de inscrutabili divinæ Prædestinationis mysterio, de cælestium auxiliorum efficacia, de utriusque cum libero arbitrio concordia, aliisque id genus, de quibus hæctenus Ecclesia nihil certi statuit, subtiliter argutari, quæ multitudo vel non capiat, vel si, capiat, ad solidam pietatem morumque emendationem haud magnopere conducant, quando

B 2

mte.

† Thren. 4.

† Part. I. tit. 6.

interim Christiani hominis officium pars multò maxima aut ignorat, aut non implet? Faceſſat è templis hæc Philoſphandi libido, non veritatis, ſed ingenii oſtentatrix. Scholis illa ſer ventur, in quibus tractantur non inutiliter, modò tractentur ſobriè. Et ſuos enim Schola habet juſtos limites, quos qui prætereunt, manet præcipitium.

CAPUT VII.

De moderatione in Concione.

DIſteriis, Scommatis, Cenſuris abſtineant, neque infulſis convitiis cathedram profanent, & in Ariſtophanis ſive maledicentiæ theatrum infame commutent. Opiniones, quas Eccleſia tolerat hæcenus, & doceri ſinit, Cenſoriâ virgâ ne notent. Hæc quorundam arrogantia multarum mater eſt turbarum atque ſeditionum. Chriſtum denique non Magiſtros ſuos prædicent, ne cæcos interdum duces cæci ipſi ſequantur. Certi ſumus hanc licentiam in nullo unquam pati impunitam, ſed Eccleſiaſtica ſeveritatis vinculis prurium intolerabilem frangere. Habet ubi ſe Chriſtiana eloquentia exerceat, licet in virulentas Satyras adverſus Fratres, adverſus commilitones ſuos, adverſus Cleri Collegia, adverſus Religioſas familias non prorumpat; licet odio, atque invidiæ & amaro zelo, quem S. Jacobus plurimum increpat, & ex Chriſtianiſ cætibz exterminatum it in Catholica ſua Epistoſa, non velificetur. Neque hæ tantum aperta rixæ nobis, & bonis omnibus diſplicent, ſed obliqui quoque ictus morſuſque figurati, & intortæ velut ſub ancipiti verborum velo ficæ, quo ſaviendi genere nonnulli videri ſe mirè ingenioſos exiſtimant.

In reprehendendis vitiis, monet S. Carolus ibid. Ita ſe gerant, ut pietatis & charitatis ſtudio eos adductos, non hominum, ſed peccatorum odio id ſacere omnes intelligant. Ne ſic igitur regnantia publicè vitia caſtigent, ut è corona quempiam, digito, ut aiunt, ſignent, ruboremque non illi ſolum & ſtomachum, ſed concioni univerſæ moveant: quo quid poteſt eſſe durius, & à Chriſtiana lenitate & prudentia alienius? Quanto rectius ſeorſim corripietur juxta Chriſti Servatoris regulam? Quanto majori cum ſpe emendationis & fructu, quiſquis ita reus eſt,